

Suojelualueverkostoa tukevat ja luonnon monimuotoisuutta turvaavat OECM-alueet

Sidosryhmätilaisuus 18.11.2021: OHJELMA

- 13.00 Tilaisuuden avaus ja OECM-työn taustaa, Aulikki Alanen, YM
- 13.15 OECM-työryhmän ehdotus aluetyypeistä ja tiedonhallinnasta, Mervi Heinonen, MH LP
- 14.15 Tauko, jonka jälkeen Kommenttipuheenvuorot
- 14.30 Valtion talousmetsien kohteet, Ilkka Herukka, MH MT
- 14.45 Yksityismaiden metsäkohteet, Riitta Raatikainen, SMK
- 15.00 Kansalliset kaupunkipuistot, Ilona Latsa, YM
- 15.15 Tulevaisuuden mereiset OECM-alueet, Lasse Kurvinen, MH LP
- 15.30 Luonnonsuojelujärjestön näkökulma, Tapani Veistola, SLL
- 15.45 Loppusanat

Suojelualueverkostoa tukevat ja luonnon monimuotoisuutta turvaavat OECM-alueet

Avaus ja taustaa

Aulikki Alanen
Ympäristöneuvos, YM
OECM Sidosryhmätilaisuus 18.11.2021

OECM-työn taustaa

- Biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen (CBD) strategisen ohjelman 2010-2020 Aichi 11 –tavoitteena 17 % terrestrinen suojeluala mukaan lukien luonnonsuojelualueet ja ”muut tehokkaat aluelähtöisten suojelutoimien” alueet (Other Effective Conservation Measures, OECM)
- Suomen kansallinen biodiversiteettiohjelma TP 18: ”Luodaan kriteerit suojelulla ja muilla tehokkailla monimuotoisuuden turvaamiskeinoilla turvattujen alueiden prosenttiosuuden laskemisesta Suomen maa- ja vesialueiden yhteispinta-alasta, selvitetään osuus ja seurataan yleissopimuksen Aichi-Nagoyan tavoitteen 11 toteutumista.”

OECEM –asia etenee

- OECEM-kohteille 2018 (CBD COP 14) kansainvälisesti hyväksytty määritelmä ja 2019 sen soveltamista koskevan ohjeistus (IUCN)
 - *“A geographically defined area, other than a Protected Area, which is governed and managed in ways that achieve positive and sustained long-term outcomes for the in-situ conservation of biodiversity with associated ecosystem functions and services and where applicable, cultural, spiritual, socio-economic, and other locally relevant values”.*
- Biodiversiteettisopimuksen kansallinen seurantatyöryhmä asetti syksyllä 2019 työryhmän Suomen suojelualueverkoston ulkopuolisten, monimuotoisuuden turvaamista edistävien OECEM-alueiden määrittelemiseksi.
- OECEM-alueilla tulee olemaan merkittävä rooli CBD:n uudessa pitkäaikaisessa strategisessa ohjelmassa, EU:n Biodiversiteettistrategiassa ja kansallisessa toimintaohjelmassa vuoteen 2030.

Kansallinen OECM-työryhmä

- OECM-työryhmä

Aulikki Alanen (pj), Penina Blankett ja Marina von Weissenberg (YM)

Katja Matveinen, Marjukka Mähönen ja Anna Schulman (MMM)

Terhi Koskela (Luke)

Mervi Heinonen (sihteeri), Lasse Kurvinen ja Stig Johansson (MH)

- Työryhmä perehtyi ohjeisiin ja tulkintoihin, kokosi aineistoa, kartoitti käytäntöjä ja osallisti työhön teemakohtaisissa työpajoissa laajalti eri tahoja

- OECM-määritelmä suomeksi

”Maantieteellisesti määritelty alue, muu kuin suojelualue, jota hallitaan, hoidetaan ja käytetään siten, että saavutetaan myönteisiä ja pitkäkestoisia vaikutuksia alueella esiintyvän luonnon monimuotoisuuden, siihen liittyvien ekosysteemitointojen ja -palvelujen sekä soveltuvien osin kulttuuristen, henkisten, sosioekonomisten ja muiden paikallisesti merkittävien arvojen turvaamisessa.”

OECM-työryhmän tehtävänä ehdotus

1. Kansallisista periaatteista OECM-kohteiden määrittelemiseksi
2. Tietojen kokoamisesta OECM-kohteiden selvittämiseksi ja hyväksymiseksi
3. OECM-alueiden tietojen raportoimisesta kansallisesti ja kansainvälisesti
4. Alustavista kriteereistä suojeleusuuksien laskemiseksi Suomen maa-, sisävesi- ja merialueiden pinta-alasta sekä kriteerien mukaisen selvityksen toteutuksesta (sisältäen suojelualueet ja OECM-kohteet)
5. Kansallisen biodiversiteetti-toimintaohjelman seurannassa tarvittavien elinympäristökohtaisten suojeleusuuksien arvioinnista

Kriteerit OECM-alueelle

A: Aluetta ei tällä hetkellä tunnusteta suojelualueeksi [IUCN:n määritelmän mukaan].

B: Maantieteellisesti rajattua aluetta hallitaan, hoidetaan ja käytetään [sitien, että]

C: Saavutetaan tehokkaalla tavalla pitkäkestoisia vaikutuksia alueella esiintyvän luonnon monimuotoisuuden suojelussa.

D: Turvataan [luonnon monimuotoisuuteen liittyviä] ekosysteemitointoja ja -palveluita sekä kulttuurisia, henkisiä, sosioekonomisia ja muita paikallisesti merkityksellisiä arvoja.

OECM-alueelta edellytetään alueelle ominaisen ja/tai erityisen arvokkaan luonnon monimuotoisuuden ja muiden arvojen tunnistamista.

- Alueella harvinaisia eliöyhteisöjä, vaarantuneita, uhanalaisia tai suppea-alaisia lajeja, edustavia ekosysteemejä
- Alueen ekosysteemien toiminta ja palvelut tai tehtävä ekologisen kytkeytyneisyyden kannalta erityisen tärkeitä.
- Luonnonmaisemaan liittyvää kulttuuriperintöä sekä perinteistä luonnonkäyttöä pyritään ylläpitämään.

OECEM-kohteen perusteet ja tavoitteet (IUCN:n ohje 2019)

- Maa-, sisävesi- sekä merialueita, joita hallitsee/hoitaa valtio, yksityinen, yhteisö tai yhdistelmä.
- Monimuotoisuuden turvaaminen voi olla OECEM-alueen **ensisijainen** peruste ja hoidon tavoite.
- Luontoarvojen turvaaminen voi olla myös mahdollisen OECEM-kohteen **toissijainen** tavoite. (Alueen ensisijainen käyttö ei saa kuitenkaan vaarantaa alueen luontoarvoja.)
- OECEM-kohteeksi voidaan määritellä myös alue, jolla **ei ole suoranaista luonnonsuojelullista tavoitetta**, mutta käyttö ylläpitää edustavia/harvinaisia luonnon arvoja (PLM paahdealueet)
- OECEM-alueiden vaikuttavuutta monimuotoisuuden turvaamisen kannalta **tulee seurata** ja osoittaa
- Tavanomaisen kestävän käytön piirissä olevia maa-, metsä- tai kalatalousalueita ei sellaisenaan tulkita OECEM-alueiksi, vaikka ne tukisivat monimuotoisuuden säilymistä.
- Vain (hyvin lyhyiden) määräaikaisten luonnonsuojelu- tai -hoitosopimusten perusteella erityisesti rajattuja alueita ei voida suoraan tulkita OECEM-kohteeksi.
- Sellaisia ennallistamis- tai hoitotoimia, jotka eivät kohdistu luontoarvoiltaan erityisesti todetuille alueille, taikka laji- ja eliöryhmäkohtaisia suojelutoimia, jotka kohdistuvat yleisesti laajoille alueille, ei voida pitää ohjeistuksen mukaisina OECEM-toimina.

EU:n Biodiversiteettistrategia vuoteen 2030

Tavoitteeksi asetetaan EU-tasolla, että vuoteen 2030 mennessä :

1. Oikeudellisen suojelun piirissä on vähintään 30 prosenttia EU:n maa- ja sisävesialueista sekä 30 prosenttia EU:n merialueista, ja ekologiset käytävät on integroitu osaksi Euroopan laajuista luontoverkoston. Suojelussa painopisteen tulee olla luonnonarvoiltaan arvokkaimmilla alueilla.
2. Tiukan suojelun piirissä on vähintään kolmannes EU:n suojelualueista, mukaan lukien kaikki jäljellä olevat EU:n iki- ja aarniometsät. Ilmaston lämpenemisen hillitsemisen kannalta tärkeitä suojelun kohteita ovat myös turvemaat, kosteikot ja niityt.
3. Suojelualueita hoidetaan tehokkaasti ja käytössä on selkeästi määritellyt suojelutavoitteet ja -toimenpiteet, joiden toteutumista seurataan asianmukaisesti.

Existing OECMs that should be counted towards the 30% target

For each individual area reported to the CDDA as an OECM and which you consider should be counted for the 30% protected area target, the following information should be provided:

- Code of the site in the CDDA*

- Clearly identifiable biodiversity conservation objectives (YES/ NO)*
o if not, when will conservation objectives be in place, to reach the targets by 2030?

- Long-term conservation of the area is ensured by legal, administrative or contractual arrangements already in place (YES/ NO)*
o if not, when will the relevant arrangement be in place, to reach the targets by 2030?

- OECM has a clearly identified managing body (YES/NO)*
o if not, when will this be in place, to reach the targets by 2030?

- OECM is effectively managed for biodiversity conservation purposes (YES/NO)*
o if not, when will this be in place, to reach the targets by 2030?

- Adequate monitoring in place for the natural values of the area (YES/NO)*
o if not, when will this be in place, to reach the targets by 2030?

Tavoitteet vuoteen 2030

- Biodiversiteettisopimuksen strategisen suunnitelman, EU:n biodiversiteettistrategian ja kansallisen luonnon monimuotoisuuden strategian ja toimintaohjelman mukaisesti yleisenä tavoitteena on luontokadon pysäyttämiseen tehokkaasti vaikuttava, **entistä edustavampi ja paremmin kytkeytynyt ekologinen verkosto**.
- Verkoston ytimenä ovat hyvin hoidetut suojelualueet, joita tukevat muut tehokkaiden suojelutoimien (OECM-)alueet. Elinympäristöjen ennallistamis- ja hoitotoimet parantavat verkoston vaikuttavuutta.
- Merkittävät kansalliset panostukset tehdään entistä näkyvämmäksi luonnonsuojelutyön seurannassa, myös kansainvälisesti.
- Painopiste jatkossa etenkin lakisääteisten suojelualueiden ulkopuolisilla toimilla, valtion ja yksityisten mailla.

Kiitos mielenkiinnosta !

**Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment**

**Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment**

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi